

RIKSDAGENS SVAR 363/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om fiske och 108 § i en lag om ändring av lagen om fiske

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om fiske och 108 § i en lag om ändring av lagen om fiske (RP 271/2010 rd).

Beredning i utskott

Jord- och skogsbruksutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (JsUB 35/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att det i samband med översynen av lagen om fiske på lag-nivå föreskrivs om satsning på fiskeövervakning vid fördelningen av de medel som inflyter av fiskevårdsavgifterna så att övervakningen får tillräckliga resurser.

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om fiske

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om fiske (286/1982) 33, 36 och 89 §, rubriken för 13 kap, 96—104 § och 108 § 1 mom.,

av dem 89 § sådan den lyder i lag 1045/1996, 96 § sådan den lyder i lagarna 493/1997 och 590/2005, 97 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1462/2009, 98 och 102 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 493/1997, 99 § sådan den lyder i lag 1066/2004, 101 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 590/2005, 104 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 877/2001 och 108 § 1 mom. sådant det lyder i lag 518/2002, samt

fogas till lagen nya 96 a och 96 b, 97 a—97 c och 104 a—104 d § samt till 105 och 106 §, sådana de lyder i lag 1462/2009, en rubrik och till lagen en ny 106 a §, som följer:

33 §

Fasta och stående fångstredskap som har lagts ut för fångst ska märkas ut så att de lätt kan observeras av dem som färdas på vattnet.

Fångstredskap som avses i 1 mom. ska dessutom vara försedda med namnet på och kontaktuppgifterna för den som lagt ut redskapet samt

med ett märke som anger fiskerätten. Dessa ska kunna observeras utan att man behöver lyfta upp fångstredskapet ur vattnet. Med avvikelse från det ovan föreskrivna behöver ett märke som anger fiskerätten inte fästas vid fångstredskapen inom sådana områden där ägaren av fiskerätten

inte har tagit i bruk systemet med märken som anger fiskerätten.

Närmare bestämmelser om utmärkningen av fångstredskap utfärdas genom förordning av statsrådet.

36 §

Fisk eller kräfta som inte fyller föreskrivna minsta mått ska omedelbart släppas tillbaka i vattnet levande eller död.

Fisk eller kräfta som fyller måttet ska släppas tillbaka i vattnet levande eller död, om fisken eller kräftan är fångad

- 1) under fredningstid,
- 2) med förbudet fångstredskap, eller
- 3) med förbjuden fiskemetod.

89 §

Bevis över att fiskevårdsavgift och spöfiskeavgift har betalats ska medföras vid fiske och på begäran visas upp för en myndighet eller fiskeövervakare som avses i 96 §.

13 kap.

Fisketillsyn och fiskeövervakning

96 §

Tillsynsmyndigheter och fiskeövervakare

Polisen, gränsbevakningsväsendet, fiskerimyndigheterna och de enligt 97 § godkända fiskeövervakarna med fullmakt enligt 98 § ska övervaka att bestämmelserna och föreskrifterna om fiske följs. I vatten vid riksgränsen, på Finlands territorialvatten och i Finlands ekonomiska zon utför också tullen denna övervakning. I fråga om fiskeövervakningen på statens vattenområden som är i Forststyrelsens besittning föreskrivs dessutom i lagen om Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakning (1157/2005).

En fiskeövervakare som avses i 1 mom. är dock inte behörig att övervaka efterlevnaden av unionslagstiftningen om Europeiska unionens gemensamma fiskeripolitik eller av lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens ge-

mensamma fiskeripolitik (1139/1994) och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

96 a §

Principerna för tillsyn och övervakning

Uppdrag eller åtgärder som ingår i fiskeövervakningen får inte medföra större skada eller olägenhet än vad som är nödvändigt för att fiskeövervakningen ska kunna utföras. Uppdragen eller åtgärderna ska vara motiverade i förhållande till det mål som eftersträvas med övervakningen och till hur brådskande övervakningen är samt till omständigheter som inverkar på helhetsbedömningen av situationen.

96 b §

Fiskeövervakares tjänsteansvar

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på en fiskeövervakare när han eller hon sköter i denna lag föreskrivna fiskeövervakningsuppdrag. I fiskeövervakningsuppdraget ska förvaltningslagen, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, språklagen och samiska språklagen (1086/2003) iaktas. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

97 §

Behörighetsvillkor för och godkännande som fiskeövervakare

Som fiskeövervakare godkänns den som

- 1) har rättshandlingsförmåga,
- 2) är känd för tillförlitlighet och redbarhet och som till sina personliga egenskaper är lämplig för uppgiften, och
- 3) med godkänt resultat har avlagt det prov för fiskeövervakare som föreskrivs i 97 a §.

Den närings-, trafik- och miljöcentral till vars verksamhetsområde sökandens hemkommun hör godkänner på ansökan en person som fiskeövervakare. Godkännandet är i kraft tio år.

En person som blivit godkänd som fiskeövervakare kan ansöka om förnyat godkännande tidi-

gast ett år innan godkännandet upphör att gälla eller inom ett år från upphörandet. Godkännandet kan förnyas om sökanden har avlagt det i 97 a § avsedda provet för fiskeövervakare under den ovan nämnda perioden och uppfyller de krav som anges i 1 mom. 1 och 2 punkten.

97 a §

Utbildning och prov för fiskeövervakare

Prov för fiskeövervakare anordnas av närings-, trafik- och miljöcentralen. I avgöranden som gäller provet kan omprövning begäras hos centralen inom 30 dagar från delfäendet av beslutet.

Den utbildning för fiskeövervakare som föregår provet ska ge den som deltar i utbildningen tillräcklig kännedom om fiskelagstiftningen och om grunderna för god förvaltning samt de övriga kunskaper och färdigheter som fiskeövervakningsuppdraget förutsätter. Ett alternativ till utbildningen är annan tillräcklig förtrogenhet med fiskeövervakning som visas genom att det prov som nämns i 1 mom. avläggs.

Närmare bestämmelser om innehållet i utbildningen för fiskeövervakare och om det därtill hörande provet utfärdas genom förordning av statsrådet.

97 b §

Kort och signum för fiskeövervakare

Närings-, trafik- och miljöcentralen ger ett fiskeövervakarkort och fiskeövervakarsignum till den som godkänts som fiskeövervakare. Fiskeövervakaren ska vid fiskeövervakningsuppdrag ha med sig kortet och en fullmakt som avses i 98 § och på begäran visa upp dessa. Vid fiskeövervakningsuppdrag ska fiskeövervakaren dessutom använda ett fiskeövervakarsignum.

Bestämmelser om innehållet i fiskeövervakarkortet och om utformningen av fiskeövervakarsignumet utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

97 c §

Återkallande av godkännande som fiskeövervakare

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska återkalla ett godkännande som fiskeövervakare, om fiskeövervakaren begär det.

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan, om en muntlig anmärkning inte anses vara en tillräcklig påföljd, ge en skriftlig varning till en fiskeövervakare som handlat i strid med sina skyldigheter enligt denna lag.

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan återkalla godkännandet som fiskeövervakare, om han eller hon inte längre uppfyller de i 97 § 1 mom. föreskrivna behörighetsvillkoren eller i väsentlig grad eller upprepade gånger bryter mot bestämmelserna och föreskrifterna om fiskeövervakning eller fiske och en skriftlig varning inte kan anses vara en tillräcklig påföljd.

En fiskeövervakare vars godkännande har återkallats ska lämna tillbaka det i 97 b § avsedda kortet och signumet för fiskeövervakare till den närings-, trafik- och miljöcentral som beslutat om återkallelsen. Kortet och signumet ska lämnas tillbaka inom en skälig tid som bestäms av centralen.

98 §

Fiskeövervakares fullmakt och verksamhetsområde

En fiskeövervakare som godkänts i enlighet med 97 § har rätt att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna och föreskrifterna om fiske endast i egenskap av bemyndigad inom det område som angetts i en fullmakt som fiskeområdet, delägarlaget, ägaren av vattenområdet eller innehavaren av fiskerätten har gett. En fiskeövervakare som har fullmakt av fiskeområdet har rätt att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna och föreskrifterna om fiske inom hela fiskeområdet, oberoende av om ett i 64 § avsett beslut har fattats om överföring av uppgifter till fiskeområdet.

Fiskeområdet, delägarlaget, ägaren av vattenområdet och innehavaren av fiskerätten ska inom två månader från fullmaktens ikraftträdande lämna ett meddelande om innehållet i och giltighetstiden för fullmakten till den närings-, trafik- och miljöcentral till vars verksamhetsområde fullmaktsgivarens område i huvudsak hör. Om fullmakten upphör att gälla tidigare än den ursprungliga giltighetstiden anger, ska närings-, trafik- och miljöcentralen omedelbart underrättas om detta.

99 §

Tillsynsmyndigheternas och fiskeövervakarnas granskningsrätt

En i 96 § nämnd myndighet har rätt att granska att fångstredskap och fångst i vattnet eller i en farkost som används för fiske eller på stranden överensstämmer med gällande bestämmelser och föreskrifter. I 96 § nämnda myndigheter har även rätt att granska transport- och lagerutrymmen där man förvarar fisk eller kräftor. Granskningen får dock inte utsträckas till utrymmen som används för permanent boende, om detta inte är nödvändigt för att utreda de omständigheter som granskningen gäller och det finns grundad anledning att misstänka att någon gjort sig skyldig till ett brott som avses i 48 a kap. 2 eller 4 § i strafflagen (39/1889).

En fiskeövervakare har rätt att granska att fångstredskap och fångst i vattnet eller i en farkost som används för fiske eller på stranden överensstämmer med gällande bestämmelser och föreskrifter. Granskning får dock inte utföras i utrymmen som används för permanent boende.

En myndighet som nämns i 96 § och fiskeövervakarna har rätt att granska om en person som bedriver fiske har rätt till fisket i fråga.

Det granskade fångstredskapet ska förses med uppgift om granskarens namn och med dennes kontaktuppgifter.

100 §

Tillsynsmyndighetens och fiskeövervakarens rätt till omhändertagande

Myndigheter som avses i 96 § och fiskeövervakare har rätt att omhänderta fångstredskap och fiskeredskap som använts vid fiske samt fångsten, om

1) bestämmelser eller föreskrifter om fisketider, fångstredskap, antalet fångstredskap, fångstmetoder, föreskrivet minsta mått eller fredning överträds,

2) fiske bedrivs utan fiskerätt eller så att fiskerätten uppenbarligen överskrids, eller

3) ett fångstredskap inte har märkts ut på det sätt som förutsätts i 33 §.

101 §

Rätt till granskning och omhändertagande för vattenområdets ägare, delägare och innehavare av fiskerätt

Vattenområdets ägare, delägare och innehavare av fiskerätt har rätt att granska att fångstredskap på det sätt som föreskrivs i 33 § 2 mom. är försedda med märken som anger fiskerätten.

Vattenområdets ägare, delägare och innehavare av fiskerätt har rätt att omhänderta dels ett utlagt fångstredskap som inte är utmärkt med ett i 33 § 2 mom. föreskrivet märke som anger fiskerätten, dels fångsten i detta redskap, förutsatt att ägaren av fångstredskapet inte påträffas eller inte, trots en uppmaning, avlägsnar detta och då tillräcklig hjälp av en i 96 § avsedd myndighet inte finns att tillgå vid rätt tidpunkt.

102 §

Förfarande vid omhändertagande

På den plats där fångstredskap, fiskeredskap och fångst har omhändertagits med stöd av 100 § eller 101 § 2 mom. ska, om innehavaren av dessa inte är närvarande vid omhändertagandet, om möjligt lämnas uppgifter om den som utfört omhändertagandet och om platsen där fångstredskapet eller fiskeredskapet förvaras.

Anmälan om ett omhändertaget fångstredskap eller fiskeredskap ska omedelbart göras till polisen och redskapet så snart som möjligt överlämnas till polisen för förvaring. Kan överlämnande inte ske utan svårighet, ska meddelande om redskapet och den plats där det förvaras lämnas till polisen, som bestämmer hur redskapet ska förvaras.

Fångstredskap eller fiskeredskap som har omhändertagits ska utan dröjsmål återlämnas till redskapets innehavare, om förundersökning inte inleds. Fiskeredskap som har använts vid handredskapsfiske som avses i 8 § ska dock omedelbart återlämnas, om bevis på betald spöfiskeavgift visas upp inom sju dagar från omhändertagandet.

Anmälan om omhändertagen fångst ska omedelbart göras till polisen, som bestämmer om fångsten ska släppas fri, förvaras på ett ändamålsenligt sätt eller, om förvaring inte är möjlig utan oskäligt besvär, förstöras.

Anmälningsskyldigheten och överlåtelseskyligheten enligt 2 och 4 mom. gäller inte gränsvakningsväsendet, tullen och Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakare.

103 §

Försäljning av omhändertaget fångstredskap

Om ägaren till ett fångstredskap eller fiskeredskap som har omhändertagits inte påträffas inom sex månader från omhändertagandet, ska polisen sälja redskapet och redovisa de influtna medlen till staten.

104 §

Skyldighet att stanna och utredande av identitet

En farkost som används för fiske ska omedelbart, när detta kan göras tryggt, stanna på ett tydligt iakttagbart stopptecken av en myndighet eller fiskeövervakare som avses i 96 §.

Den som bedriver fångst ska för övervakningsuppdraget till fiskerimyndigheten eller fiskeövervakaren lämna behövlig uppgift om namn, personbeteckning, eller om sådan saknas,

födelsedatum och nationalitet samt kontaktuppgifter.

104 a §

Föreläggande att förete bevis

En i 96 § nämnd myndighet eller en fiskeövervakare kan ge en person som bedriver fiske eller kräftfångst föreläggande att förete bevis, om personen i fråga inte i enlighet med 89 § kan visa upp bevis över att föreskriven avgift har betalats.

Genom föreläggandet att förete bevis förpliktas den i 1 mom. avsedda personen att förete bevis för polisen inom sju dagar från föreläggandet.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet bestäms om innehållet i föreläggande att förete bevis.

104 b §

Anmärkning

Om en överträdelse av bestämmelserna om fiske är obetydlig med tanke på omständigheterna, kan fiskerimyndigheten eller fiskeövervakaren, utan att vidta några andra åtgärder, ge den som gjort sig skyldig till överträdelsen en anmärkning.

104 c §

Åtgärdseftergift

Fiskerimyndigheten och fiskeövervakaren kan avstå från en åtgärd som föreskrivs i detta kapitel, om slutförandet av åtgärden kan medföra följder som är oskäliga med hänsyn till frågans betydelse, förseelsens art och det resultat som eftersträvas genom åtgärden.

104 d §

Händelserapport

Fiskeövervakaren ska ge en händelserapport om omhändertagande enligt 100 §, anmärkning enligt 104 b § och åtgärdseftergift enligt 104 c §.

Uppgifterna i händelserapporten får användas bara för att säkerställa parternas rättsskydd och för tillsynen över fiskeövervakarnas verksamhet.

Följande uppgifter ska antecknas i en händelserapport som avses i 1 mom.:

1) personbeteckning och andra identifieringsuppgifter samt kontaktuppgifter beträffande dem som är föremål för åtgärderna,

2) den misstänkta förseelse som man försöker utreda genom den vidtagna åtgärden,

3) åtgärdens art,

4) en förteckning över det som har omhändertagits,

5) tidpunkten för åtgärden och vem som utförde den.

Händelserapporterna ska årligen före utgången av januari månad det år som följer på fiskeövervakarens verksamhetsår ges in till den behöriga närings-, trafik- och miljöcentral som har godkänt fiskeövervakaren.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska förvara händelserapporterna två år räknat från den dag då de lämnades, varefter rapporterna ska förstöras.

105 §

Förbud mot nyttjande av fiskerätt

— — — — —

106 §

Vite och hot om tvångsutförande

— — — — —

106 a §

Tillsynen över fiskeövervakarnas verksamhet

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för den allmänna tillsynen över och styrningen av fiskeövervakarna. Närings-, trafik- och miljöcentralerna svarar inom sitt verksamhetsområde för tillsynen över fiskeövervakarna.

Jord- och skogsbruksministeriet samt närings-, trafik- och miljöcentralerna har rätt att av

fiskeövervakarna och av dem som ordnar utbildning för fiskeövervakare få de uppgifter som behövs vid tillsynen över dessa aktörers verksamhet i fråga om utförandet av fiskeövervakningsuppdraget och ordnandet av utbildning för fiskeövervakare.

Bestämmelser om behandlingen av personuppgifter finns i personuppgiftslagen (523/1999).

108 §

Fiskeförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) använder förbjuden fiskemetod eller förbjudet fångstredskap eller håller sådant redskap i båt eller fartyg eller i övrigt så att det är lätt åtkomligt för fångst,

2) olovligen fiskar i kungsådra eller i fiskled eller inom vattenområde där fiske är förbjudet eller inskränkt eller med överträdelse av bestämmelserna om fredningsområde,

3) under fredningstid eller annars otillåten tid fångar fisk eller kräfta eller under denna tid håller för fångst av sådana lämpat redskap utsatt i vatten eller fiskar i strid med en begränsning som satts för verkställande av ett avtal enligt 37 b § ,

4) fångar fisk eller kräfta som inte uppfyller minimimåten enligt 35 § ,

5) bedriver fångst av fisk eller kräfta utan att ha betalat fiskevårdsavgift eller spöfiskeavgift enligt 88 § till staten eller inte har med sig ett bevis över betald fiskevårdsavgift eller spöfiskeavgift och inte kan visa upp det inom sju dygn,

6) utan tillstånd enligt 94 § 2 mom. eller i strid med tillståndsvillkor för in andra än i Finland i vilt tillstånd förekommande fisk- eller kräftarter eller fisk- eller kräftstammar eller könsceller därav,

7) utan tillstånd enligt 121 § eller i strid med tillståndsvillkor inom ett vattenområde utplanterar någon fisk- eller kräftart eller någon fisk- eller kräftstam som inte förekommer där förut eller inom området företar omplantering av fisk eller kräftor,

8) vid fiske orsakar onödig störning eller olägenhet i strid med 39 §,

9) försummar den skyldighet att märka ut fångstredskap som föreskrivs i 33 §, eller

10) åsidosätter den skyldighet att släppa tillbaka fisk eller kräfta i vattnet som föreskrivs i 36 §,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *fiskeförseelse* dömas till böter.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 april 2012. Bestämmelserna i 108 § 1 mom. 3 punkten träder dock i kraft redan den 1 april 2011.

Behörigheten för en fiskeövervakare som har avlagt en sådan ed eller försäkran som avses i den 97 § som gäller när denna lag träder i kraft fortgår i sex månader efter denna lags ikraftträdande.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 15 mars 2011
